

М. М. Жигалін

Козача лопань

КОЗАЧА ЛОПАНЬ – селище міського типу Дергачівського району Харківської області. Козачо-Лопан. селищ. раді підпорядк. с-ще Ветеринарне, села Гранів, Ілліча, Шевченка. Знаходиться на р. *Лопань* (притока Уди, бас. *Сіверського Дінця*), за 27 км від райцентру, за 8 км від автостради Москва–Сімферополь та за 2 км від кордону з РФ. Площа 0,96 км². Насел. 5870 осіб (2001, складає 81,1 % до 1989), переважно українці. Залізнична станція. На тер. К. Л. виявлено залишки 3-х поселень епохи бронзи та 2-х – скіф. часу. Відома від 1660-х рр. Тут було розташ. військ. поселення. 1850 відбулося селян. заворушення. Буд-во залізниці у 1880-х рр. зумовило перетворення К. Л. на торг. центр прилеглих р-нів. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. Наприкінці 1918 побл. К. Л. відбувся бій між більшовиками та військовиками Армії УНР. Жит. потерпали від голодомору 1932–33, зазнали сталін. репресій. Від 1938 – смт. Від жовтня 1941 до серпня 1943 – під нім.-фашист. окупацією. На фронтах 2-ї світової війни воювало 410 жит., з них 196 загинуло. 1959 мешкало 9,4 тис., 1970 – 9,6 тис., 1979 – 8,8 тис., 1999 – 6,1 тис. осіб. Нині у смт працюють звірогосподарство, птахоферма, ТОВи «Слов'яни» та «Шлях індустрії». Тут розташ. залізнич. і автомобіл. митні пункти пропуску. У К. Л. – заг.-осв. школа, дитсадок; Будинок культури, б-ка, музей бойової Слави; лікарня. Є ентомол. заказник місц. значення Старий сад. Функціонує церква архангела Михаїла. Серед видат. уродженців – поет [В. Бойко](#).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Козача лопань / М. М. Жигалін // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-8099>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).